(b) About 7400 acres of lands have been acquired for the Steel plant. The Detailed Project Report for this Steel plant was Commissioned on 2nd April 1975. The report is under preparation by the consultants and is expected to be shortly, Land Survey and raw materials testing ore in progress. Planning for infrastructure facilities is also in progress.

- (c) The details of expenditure incurred on the project are as under:
  - (i) Expenditure upto previous year ... Rs. 2.2 crores
  - (ii) Revised budget for current year ... Rs. 0.7 crore
  - (d) No.
  - (e) Does not arise.
- ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರ್ನ್ನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಈ ವಿಜಯನಗರ ಸ್ವೀಲ್ ಪ್ಡಾಂಟಿಗೆ ಒಟ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಮೊಬಲಗು ಎಷ್ಟು ಸ್ಥಾಮಿ ಭ
  - † ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ. —1500 ಕ್ಕೂಟಿ ರೂಪಾಯುಗಳು.
- ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರ್ರ್ಶಾಳ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಈ 9 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 2.2 ಕೋಟ ರೂಪಾಯಿ ಗಳು ವೆಚ್ಚವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅಂದರೆ 1500 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಈ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಶತಮಾನ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ ನ್ಯಾವಿಂ?
- ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಈಗಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೋಡರೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಇಷ್ಟೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.
- ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರ್ನ್ ೪ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಏನಾದರೂ ಇರುವರೆಗೆ ನಹಾಯ ಧನ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರೇನಾದರೂ ಅನಹಕಾರ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ?
- ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಹಾಯು ಧನ ಬರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಾಜಿಕ್ಟ್. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಉಕ್ಕನ ಕಾರ್ಖಾನೆ. ಆದೆ.ದರಿಂದ ಸಹಾಯು ಧನದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ.
- ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಲು ನಾಯ್ಡು —ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 3 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಂದೇ ಸಮನಾದ ಉತ್ತರ ಕೂಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಜಯನಗರ ಸ್ಟೀರ್ ಪ್ಲಾಂಟಿಗೆ 1500 ಕೋಟ ರೂಪಾಯ ಗಳಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿಜಯನಗರ ಸ್ಟೀರ್ ಪ್ಲಾಂಟ್, ಸೇಲಂ ಸ್ಟೀರ್ ಪ್ಲಾಂಟ್, ವಿಶಾಖ ಪಟ್ಟ ಸ್ಟೀರ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಎಂದು 3 ಸ್ಟೀರ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ರಿಪ್ರೇರ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಈಗಲಾವರೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಬಚಿತವಾದ ನಿಲುವು ಏನು ಸ್ಪಾಪಿ ?
- ಶ್ರೀ ಎಸ್ ಎಂ. ಕೃಷ .— ಈ ನವನದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ, ವಿಜಯನಗರ ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಡಿಟೆ ಆ ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಡ್ ರಿಪೋರ್ಚನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇಳ್ಳು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಉಕ್ಕಿನ ಘಟಕದ ಡಿಟೇಆ್ಡ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ವ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ಗೈಕನಿಷ್ಣ ಪಕ್ಷ 18 ತಿಂಗಳು

ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ನನಗೆ ಬಂದಿರುವ ವರ್ತಮಾನ ಪ್ರಕಾರ ಡಿಟೀಲ್ಡ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಡ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಇನ್ನು ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸ್ಟೀಲ್ ಅಫಾರಿಟಿ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದವರ ಕೈಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್ ಪಾಟೀರ್.—ಈಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಬದರಾಯಿಸಿದೆ. ಹೊಸ ಸ್ವೀರ್ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಧಾನ ನಡೆಸಿದ್ದೀರಾ, ಅದರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಏನು ಸ್ಟಾಮಿ ?

ಶ್ರಿ ಎಸ್. ಎಂ ಕೃಷ್ಣ — ನಾನು 9ನೇ ತಾರೀಖು ಹೊಸ ಉಕ್ಕಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೋಡ ಕ್ಕೆ ಹೋಗುವವನ್ನು ನನ್ನ ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಡಟೇ್ಡ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಆಗುವುದರಿಂದ ಇದರ ಕಪಾನಿಟಿ ಏನು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ತಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅಡ್ಡಿಯೂ ಇರುವುದಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ಆಸ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾಂಪನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬ. ಬೈರಪ್ನಾಜಿ —ವಿಜಯನಗರ ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಎಷ್ಯು ಸಾವರ ಎಕರೆ ಜಮಾನನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಯಾವಾಗ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರ ಎಷ್ಟು ? ರೈತರು ಜಮೀನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಅದಾಯ ಹೋಯುತು. ರೈತರಿಗೆ ಜಮಾನು ಹೋಯುತು, ಕಾರ್ಖಾನೆ ಬರಲಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ಸ್ಟಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ. — ಈಗಾಗಲೇ ಸುಮಾರು 7400 ಎಕರೆ ಜಮಾನನ್ನು ನಾವು ಅಕ್ಷೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿ ಸಾರ ಧನ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ರೃತರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಹೋಯಿತು, ಕಾರ್ಖಾನೆ ಬರಲಲ್ಲಿ ನಿಜ. ಆದರೆ ಪರಿಹಾರ ಧನ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುವೇಗೌಡ. —ವಿಜಯನಗರ ಸ್ಟೀಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ನಿಧಾನವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಹಣದ ಅಭಾವ ಕಾರಣ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಪರದೇಶದ ನಹಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಸ್ಟೀಲ್ ಪ್ಲಾಂಟನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರದ ಜೊತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ - ಅದು ಒಂದು ವಿಧಾನ. ಈಗ ನಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಅಭಾವಧಿಂದ ದಕ್ಷಿಣದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ 3 ಕಾರ್ಖಾನಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು. ಕಬ್ಬಣ ಮತ್ತು ಉಕ್ಕಿಗೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು. ಈ 2--3 ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ರಚನೆಯಾಗಿರುವ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಪಡಿಸಿಲ್ಲ. ಹೊರದೇಶಗಳಿಂದ ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಸಹಾಯ, ಅವರ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್ ಹನುವೇಗೌಡ.—ಇದು ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಸ್ತಿಭಾರ ಹಾಕಿದ ಯೋಜನೆ. ಹಿಂದಿನ ನರ್ಕಾರ ಇರುವಾಗಲೇ ಇದು ಬಹಳಷ್ಟು ವಿಳಂಬವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಕೇಂದ್ರ ನರ್ಕಾರ ಬದಲಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೊಳಗೆ ಅವರಿಂದ ತಾವು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿನ ಸಹಾಯ ನಿರೀಕ್ಷಣಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ. — ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಡ್ ಗೆ ಆಸ್ತಿಭಾರ ಹಾಕಿದರು ಅದೀಗ ಈಗಿನ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಆಶೀರ್ವಾದಧಿಂದ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ನಿರೀಕ್ಷೆ.

Constitution of bodies of Universities in State

- 152. SRI T. R. SHAMANNA (Fort).—Will the Minister for University Education and Wakfs be pleased to state:—
- (a) whether the Government is aware of the inordinate delay in constituting several bodies of the three Universities in the State;
  - (b) the time required to consitute the same?

SRI S.M. YAHYA (Minister for Education and Wakis) .-

- (a) Yes.
- (b) Time till 24th September 1977 has been allowed to the Universities but they are expected to be constituted well before that date.
- ಶ್ರೀ ಟಿ.ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ —ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಂಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ವಿವಿಧ ಮಂಡಲಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೨೪ರ ವರೆಗೆ ಕಾಲಾವಧಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಕಾದಪ್ಪು ಸಮಯ ಆಗಿದ್ದೆ. ಒಂದು ವರ್ಷದ ಮೇಲೆಯೇ ವಿಳಂಬವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ೫೭೬ ತಿಂಗಳು ತಡವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ತೊಂದರೆ–ತೊಡಕುಗಳೇನು ?
- † ಎಸ್.ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ.__೬ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅವೆಂಡ್ ವೆಂಟ್ ತುದಿದ್ದೇವೆ ೬ ತಿಂಗಳು ಬೇಡ; ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಅವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನ ಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.
- ಶ್ರೀ ಟಿ ಆರ್. ಶಾಮಣ .—ಈಗ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ವಿವಿಧ ಮಂಡಳಿಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ಇುವುದರಿಂದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ತೊಂದರೆಗಳಾಗಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ನಾನು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ಮತ್ತು ಈಗ ಆಗುತ್ತಿರತಕ್ಕೆ ಮುಷ್ಕರ ಹಾಗೂ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ?
- ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ.—ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗಿವೆ, ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಈಗ ಅಲ್ಲ ಎಲ್ಲರ ಪಾರ್ಟಿಸಿಪೇಷನ್, ಇನ್ ವಾಲ್ ಮೆಂಟ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.
- ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾವಾಣ್ಣ.—ಈಗ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ವೈಸ್ಚಾನ್ನಲರ್ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅಥವಾ ಹೇಗೆ ಅದರ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ?
- ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಕಾ —ಯಾವ ರೀತಿ ಯೂನಿಫಾರಂ ಆಕ್ಟ್ ನಲ್ಲಿ ದೆಯೋ ಆ ರೀತಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

Construction of new tanks

- 176. Sri B. BHYRAPPAJI (Turuvekere) —Will the Minister of State for Minior Irrigation and Protocol be pleased to state;—
- (a) the amount fixed (ceiting) per acre for the construction of new tanks;
  - (b) the year in which the same was fixed;

- (c) the amount fixed for the restoration of old tanks;
- (d) whether it has come to the notice of Government that usually the rates fixed are reviewed periodically as the rates became unrealistic with the increase of rates of materials etc., each year;
- (e) if so, whether it is also advisable to increase the ratio of current scheduled rates ceiling limits each year;
- (f) whether it has come to the notice of Government that there is obstruction in construction of tanks due to increase of estimated cost of many tanks?
- Sri. H.C. SRIKANTAIAH (Minister of State for Minor Irrigation and Protocol).—
- (a) The area having more than 24" of rainfall is Rs. 2000. The area having below 24" rainfall is Rs. 2500.
  - (b) 1975.
  - (c) Rs. 1400. Rs. 1400.
  - (d) Yes.
  - (e) The matter will be considered.
  - (f) No.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ.—ನನ್ನ (ಅ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ೨೪ ಇಂಚಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮಳೆಯಾಗುವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಎಕರೆಗೆ ೨೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮತ್ತು ೨೪ ಇಂಚಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಮಳೆಯಾಗುವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಎಕರೆಗೆ ೨೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಂಬುದಾಗಿ ಸೀಲಿಂಗ್ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದು ೧೯೭೫ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ. ಅಂದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ೨ ವರ್ಷಗಳುದುವು. ೩ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಕರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಕರೆಂಟ್ ಶೆಡ್ಮೂಲ್ ರೇಟ್ ಪ್ರಕಾರ ೨೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜಾಸ್ಕ್ರಿಯಾಗಿದೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಸುಮಾರು ೭೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜಾಸ್ತ್ರಿಯಾಯಿತು. ದಾಮಾಜಾ ಪ್ರಕಾರ ಹೊಸ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವಾಗ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ೪೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ. ೨೪ ಅಂಗುಲಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮಳೆಯಾಗುವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಎಕರೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ೪ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು, ೨೪ ಅಂಗುಲಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಮಳೆಯಾಗುವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಎಕರೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡಲೇ ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಿ ನಿಂತಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಾವಿರಾರು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ. ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡು ವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ತ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

† ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಸಿ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ, —ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವುದು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಕಾನೂನುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಈಗಾಗಲೇ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯಂರು ಅವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ —ಅವರಂ ಕಳಂಹಿಸಿರಪಕ್ಕಂತ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಪ್ರಕಾರ ಹೊಸ ಕೆರೆ ಹಾಗೂ ಹಳೆಯ ಕೆರೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಎಕರೆಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ಹಣವನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಂ ಕಳಂಹಿಸಿರುವ ಸೂಚನೆ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದಂ ಎಕರೆಗೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರಪಕ್ಕಂಥ ಹಣ ಎಷ್ಟು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಸಿ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಅವರು ಈಗಾಗಲೇ ಸೂಚನೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಶಿಫಾರಸು ಪ್ರಕಾರ ನಾನ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಜೋನಿನಲ್ಲಿ ೨೭೫೦ ರೂಪಾಯಗಳು. ಇರಿಗೇಷಬ್ ಜೋನಿನಲ್ಲಿ ೩೨೫೦ ರೊಪಾಯಿಗಳು ಆಗುತ್ತದೆ. ೧೦೦ ಎಕರೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ೩೭೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆಗುತ್ತದೆ. ರೆಸ್ಟೂರೇಷನ್ ಆಫ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ಗೋಸ್ಕರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರೂಪೋಜಲ್ಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಹನುವೇಗೌಡ.—ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಕೆಲವು ಏರಿಯಾಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತ ನೀರಂ ವುಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯೊಳಗೆ ಉಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೋರ್ ಹಾಕಿದರೆ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಎರಡೂವರೆ ಸಾವಿರ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೋರ್ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಳೆ ಕಡಿಮೆಯಾವಾಗ ಅಂತಹ ಬೋರ್ ಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅಷ್ಯೂರ್ಡ್ಡ ವಾಟರ್ ನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತಕ್ರವಂಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಸಿ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ, —ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಂತ್ರದೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಬೆಳೆಗೆ ತೊಂದರೆಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿದ್ದೂ ಬೆಳೆ ಒಣಗಿದಾಗ ಅದನ್ನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಹುದೇ ಹೊರತು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಂವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ.—ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರು ಕಳುಹಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಸರಿಯಾದು ದಲ್ಲ. ಮಾಡಿಯಂ ಇರಿಗೇಷನ್ ವಂತ್ರು ವೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ಗೆ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಂಗಳವರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡಂತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಪಂಗಿಸಬಹುದು, ರೈತರಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಪ್ರತಿಫಲ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ನಾನಂ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ೨೭೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ೩೨೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿತುವುದು ಏನೇನೂ ಸಾಲದು. ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ೪ ಸಾವಿರ ಮತ್ತು ೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿತುವುದು ಏನೇನೂ ಸಾಲದು. ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ೪ ಸಾವಿರ ಮತ್ತು ೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೂ ಇರಬೇಕು. ಎಕರೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಸೀಲಿಂಗ್ ಲಿಮಿಟ್ ಇಷ್ಟು ಎಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಮ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ. ಸಾವಿರಾರು ಹೊಸ ಕೆರೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದಾಜು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸೀಲಿಂಗ್ ಲಿಮಿಟ್ ಬ್ರಕ್ ಜಾಸ್ಟ್ರಿಯಾಗಿ ಅದರ ಒಂದು ಪರಿವಿತಿಯೊಳಗೆ ಬಾರದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ಕೆರೆಗಳ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಈಗ ನಿವಿತು ಹೋಗಿವೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಗ ಬದಲಾ ವಣೆ ಮಾಡಲು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಸಿ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಅದನ್ನು ಪ್ರನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈಗ ಉದ್ಬವವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರು ಏನು ಶಿಫಾರಸು ಕೊಟ್ಟರೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

Haliyal depot of K.S.R.T.C.

- 283. Sri V.M. Ghadi (Haliyal).—Will the Minister for Transport and Tourism be pleased to state:—
- (a) the total No. of buses in Haliyal Depot of Karnataka State Road Transport Corporation;
- (b) the total number of routes being operated by the buses of this Depot;
- (c) the number of buses in this Depot which are in good condition;

- (d) whether it is not a fact that buses are not plying according to schedule;
  - (e) if so, the reasons;
- (f) whether it is not a fact that one or two buses of this Depos on an average breakdowns each day;
- (3) whether it is not a fact that representations from the public as well as from Legislator have been sent to the Government/Corporation in this behalf;
- (h) if so, the action taken by the Corporation or Government in the matter?
  - Sci. M. MCHAMMED ALI (Minister for Transport and Tourism) .--
  - (a) 48.
  - (b) 65 routes.
  - (c) 40.
  - (d) No.
  - (e) Does not arise in view of reply to clause (d).
  - (f) No.
  - (g) No.
  - (h) Does not arise in view of reply of clause (g).
- ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಂ. ಘಾಡಿ. ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ತರ ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗು ತ್ತದೆ, ನಗು ಬರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಹಳಿಯಾಳ್ ಡಿಪೋನ್ಲೇರತಕ್ಕಂಥ ಬಸ್ಸುಗಳು ೯೮, ೬೫ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ೪೦ ಬಸ್ಸುಗಳು ಮಾತ್ರ ಗಂಡ್ ಕಂಡೀಷನ್ನಲ್ಲಿವೆ ಎಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ನಾನು ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಲೋಕಲ್ ಎಂ.ಎಲ್ ಎ. ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ಎರಡು ಸಾರಿ ಬಸ್ ಸ್ಟಾಂಡಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರಂತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಕಂಡೀಷನ್ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕೆ ೪೦ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬಸ್ಸುಗಳ ಈಗಾಗಲೇ ಬ್ರೇಕ್ ಡೌನಾಗುತ್ತಿವೆ.
- Sri. M MOHAMMED ALI—The information that has been furnished by the Corporation to me is there are 65 routes and out of these 65, 54 routes are having the length of 100 K.Ms. 11 routes are more than 100 K.Ms. The total number of vehicles in good condition are 25 and 15 vehicles require re-conditioning and the balance has got to be scrapped.

The hon'ble member has asked whether it is not a fact that on an average there will be break down of one or two buses. But according to the information furnished to me, the total break down for six months is 87. Now, the question of replacement of 8 vehicles and augmentation of fleet is also there. For the year 1966-67 under the programme of replacement and augmentation, the Corportion was expected to add on another 1000 vehicles. But it has failed to do so

It. has only added nearly 500 Why the Corporation was not able to add the others to the fleet is a matter which is being examined by the Government.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ಘಾಡಿ.—ಸ್ವಾವಿಂ ಹಳಿಯಾಳದಲ್ಲಿ ಬಸ್ ನಿಲ್ಧಾಣ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಂಡೀಷನ್ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ವುನವಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ತಾವು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇರಿ. ನಾನೇ ಅದರ ಬಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಿಗೂ ಸಮಾಚಾರ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಹಳಿಯಾಳ ಬಸ್ ಡಿಪೋದಿಂದ ನಿಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನ ಕೂಡ ಬರುತ್ತಿದೆ. I have given a representation to the Corporation as well as the Minister conserned formerly. ಅಂಥಾದರಲ್ಲಿ ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮನವಿ ಬಂದೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅಕನಾಲೆಡ್ಜ ಮೆಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹಳಿಯಾಳ ಡಿಪೋವನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಸರಿಯಾಗಿ, ಸಂವೃವಸ್ಥಿ ತಮದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಡುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

9-30 A. M.

SRI M. MOHAMMED ALL.—I remember that the hon'ble member had made a representation to me regarding the Depot Manager and after enquiry, he has been removed from there. If there is no proper maintenance of Depot the matter will be looked into and suitable action will be taken.

SRIV. M. GHADI.—The Hon'ble Minister has said that the Depot Manager has been removed but still he is there. How is it that the Hon'ble Minister has replied like that?

SRIM MOHAMMED ALL.—I do not exactly remember This year I remember I had asked that he should be removed, because of a complaint from the members. Whether he has managed to come back, that is a different matter. I will look into it.

Tree Planting Programme

297 SRI M. S. KRISHNAN (Malleswaram). - Will the Minister for Food and Forests be pleased to state-

- (a) how far has the tree planting programme been implemented:
- (b) the new programmes of planting trees as well as to prevent trees from being cut down either by contractors or industrialists?

SRI K. H. PATIL Minister for Food and Forests),-

- (a) Forest Department has raised plantations over 34,079 hectares during 1976-77, This is against the plantation area of 23,214 hectares raised during 1975-76. In addition to planting directly taken up by the Department, 30 lakes of seedlings have been supplied to individuals free of cost.
- (b) In addition to normal plan programme, since 1976-77 Cen trally sponsored scheme of raising plantation in degraded areas including revenue lands has been taken up. Forest Development fund has

been instituted which is making available an additional amount of Rs. 125 lakhs per annum for being utilised only for planting operation. The scheme for formation of green belt around Bangalore and Hubli-Dharwar is under Government's consideration.

The Karnataka Preservation of Trees Act seek to regulate cutting of trees in private lands.

- SRIV. N. PATIL —In his answer the hon'ble Minister has stated that the Department has supplied 90 lakhs seedlings to the individuals free of cost. After planting these seedlings what is the follow-up action whether most of them will be protected or whether they will be left the lurch.
- †SRIK H. PATIL.—As for as the Pepartment is concerned, we have taken this action, but as far as the public is concerned, when ever we are giving seedlings, we are not supposed to know whatever happen. But, in many areas we found that they are coming up well.
- SRI V. N. PATIL —The bon'ble Minister has stated, with reference to tree plantation in Hubli, Dharwar and Bangalore that a scheme for formation of green belt is under Government consideration. This is a welcome step, but at the same time, thousands of trees are being cut in Bangalore City For that, what steps has the Government taken to see that no vandalism is permitted?
- SRIK. H. PATIL:—A green belt is being pursued by forming a special project for Bangalore especially. As you are aware it is true that time cutting is going on very rapidly. In order to prohibit that, we have introduced the Tree Protection Act. I am thankful for both the Houses for having passed the legislation. Now, tree cutting has been reduced and I am sare that after the Act has come into force, it will be further reduced.
- ್ರೀ ಕೆ ಎಚ್. ಹನುವೆಂಗೌಡ.—ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು ಧಾರವಾಡ ಇಂಥು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳವರು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಸೌದೆಯನ್ನು ಉರುವಲಿಗಾಗಿ ಉಸಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅರಣ್ಯ ಪಲ್ಟಾ ಹಾಳಾಗಂತ್ರಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಪಟ್ಟಣಗಳಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ಜಮಿನನ್ನು ಪಶವಡಿಸಿ ಕೊಂಡು ಆಕ್ತಿ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಅದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಸೌದೆಯನ್ನು ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಹೇಳಿದ್ದರು ಆ ರೀತಿ ಹೂಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಏನಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಹೇಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ?
- ಶ್ರೀ ಕೆ ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.— ಈಗಾಗಲೇ ಉರಂಪಲಿಗಾಗಿ ಆಯಾಯಾ ಟೌನ್ಗಳ ಸಮಿಪದಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಸೌದೆಯನ್ನು ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಇನ್ನೊಂದಂ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅರಣ್ಯ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸದಬಪ್ರುಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ, ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸದಬಪ್ರುಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ, ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟು ಆ ಮೂಲಕ ನವುಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಂ ಹೇಳಂತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ರಿಜರ್ವ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ನಿಂದಲೂ ಕೆಲವರು ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ನ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯುವೇನೆಂದರೆ ಬಾಂ ಯೂಕ್ಲಿ ಲಿಪ್ಪಸ್ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಏನ್ನುವ ವಾದ ವೇನಿದೆ ಅದು ತಪ್ಪು ಹೊದ ಸಲ ೧೯೭೬ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಮಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ೪೫೪೨ ಹೆಕ್ಟ್ಟಾರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತೇಗದ ಮರಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ, ೫,೬೩೧ ಹೆಕ್ಟ್ಟಾರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾಚ್ ಉಡ್ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ, ಕ್ಯಾಶು ಮರಗಳನ್ನು ಸುಮಾರು ೨೧೩೯ ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಯೂಕ್ಷಿ ಪ್ರಸ್ತನ್ನು ಸುಮಾರು ೨೭೪೭ ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಿದ್ದೇವೆ.

Independent Directorate of Panchayat Raj

- 322. SRI B M. Horakeri (Guledgud)—Will the Minister for Rural Development and Panchayat Raj be pleased to state:—
- (a) Whether there is a proposal to have an independent Directorate of Panchayat Raj at State level;
- (b) if so the proposed pattern of administration from village level to the State level;
- (c) the role of the V.L.W. in the new concept of Development a ministration to be set up;
- (d) whether he will be a multi-purpose worker or a single-purpose worker to attend agriculture development only;
- (e) if the V.L.W. is single-purpose worker, who is the basic worker to look after the alread development works at village level?
- SRI K. PRABHAKAR (Minister for Russl Development and Pancha-yat Raj) --
  - (a) No.
  - (b) Does not arise.
  - (c) Does not arise.
- (d) Gramasevak has to function according to the job chart prescribed in GO. No. DPC 100 EGS 66 dated 5th July 1967 and attend to such other duties assigned to him from time to time.
- (e) There are various functionaries of different departments to look after the alround development work at village level.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಂ. ಹೊರಕೇರಿ. — ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ ವೊಂದನ್ನು ಸಲಹೆ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿಯಾಗಲೇ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲೇ, ವ್ಯವ ಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯಾಗಲೀ, ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯಾಗಲೀ ಪಶುವೈದ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಾಗಲೀ ಇವುಗಳ ಆಡಳಿತ ಹರಿದು ಹಂಚಿ ಹೋದಂತೆ ಆಗಿದೆ. ಅದರ ಅರ್ಥವಿಷ್ಟೆ, Every body's work is no mans work ಎಂದು ಆಯಿತು. ಆಗ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ದೆಶೆ ಏನಾಗಂತ್ರದೆ ?

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಇಂಥ ಯೋಜನೆ ಸಫಲವಾಗಬೇಕಾದರೆ ನಿರ್ಧಿಷ್ಟವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ನಾಯ ಕರಣದ್ದು, ಎಲ್ಲಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಮನ್ವಯವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಕಾರ್ಯಗತ ಆಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನೋ ಮ್ಯಾನ್ಸ್ ವರ್ಕ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಅಷ್ಟು ಸಮಂಜಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಯಂ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಮನ್ನಗೊಳಿಸಿ ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಟ್ಟು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ತಾಲೂಕ್ ಪಂಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಿ.ಡಿ.ಒ. ರವರು ಇರುತ್ತಾರೆ, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಧಿಕಾರಿಗಳಿರುತ್ತಾರೆ ಮಂತ್ತು ಡಿವಿಜನ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಾಷನರ್ರವರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಆಯಾಯಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಏನೇನು ಬದಲಾಗಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಇನ್ನು ಏನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಸಬೇ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನೋ ಮ್ಯಾನ್ಸ್ ವರ್ಕ್ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ವಾದವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಹೊರಕೇರಿ — ಸ್ವಾಮಿ, ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ರುವಂತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಈ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ರೆವಿನ್ಕೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾವಂಮುಸ್ಟದಿಂದ ಹಿಡಿದಂ ರಾಜ್ಯಮುಟ್ಟದವರೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬಿ.ಡಿ.ಒ. ಪಂಚಾಯುತಿಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಆಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ರವರು ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಲು ಅನುಕೂಲಿಸುವಂತೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್. — ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದರೂ ಸ್ರಾಸಂಗಿಕವಾಗಿ ಬಿ.ಡಿ.ಓ ವುಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಾಂತ್ರಿಕ ಜ್ಞುನವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಕೆಲ 4 ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಯಾಯಾ ಇಲಾಖೆಯವರು ಜನರಲ್ ಸೂಪರ್ವವಿಷನ್ ನೋಡಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಬೇರೆ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ದಮಯಂತಿ ಬೋರೇಗೌಡ,—ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಶೋಚ ನೀಯವಾಗಿದ್ದು, ೯೫ ರಷ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗದೆ ಇರುವುದಂ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.— ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಉತ್ತಮ ಗೊಳಿಸುವ ವಿಚಾರವೂ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನದಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಂ. ಹೊರಕೇರಿ.=ಕೊಂಡಜ್ಜಿ ಬಸಪ್ಪ ಸಮಿತಿಯವರು ಪರದಿ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು **ಗೊತ್ತಿದೆ**ಯೇ ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಕ್ಕೆ ಪ್ರಭಾಕರ್, _ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶೀ ಬಿ. ಎಂ. ಹೊರಕೇರಿ —ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ೧೯೬೪ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಂದಂತಹ ವಂಸೂದೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಏಕೆ ಕಾಯಿದೆಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಮೂಲ**ಭೂತವಾ**ಗಿ ಅದರ ತತ್ವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸ ಬೇಕೆನ್ನು ವ ವಿಚಾರವೂ ಸರ್ಕಾರದ **ಪರಿಶೀಲ**ನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀನಿವಾಸುಲು ನಾಯ್ಡು.__ತಮ್ಮ ೫ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೋಡಿದರೂ ಎಲ್ಲವೂ ಲೋಕಾಭಿ ರಾಮವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಕಾಣಂತ್ತದೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ ಮಾಡಿದರೆ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಕನಸು ನನಸಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧ್ವಿವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಂದೊಂದು ಇಲಾಖೆಗೂ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಇಲ್ಲ, ರೂರಲ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಸರಿಯಿಲ್ಲ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಪ್ರಭಾಕರ್._ಉತ್ತರ ಸಮಂಜಸವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಶ್ನೆ ಯಾವರೂಪದಲ್ಲಿರುತ್ತದೋ ಉತ್ತರ ಕೂಡ ಅದೇ ರೂಪದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಿ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ, __ಸ್ವಾಮಿ, ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಇರುವುದು ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯ ಕ್ಯಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಂತ್ರದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದು. ಗ್ರಾಮಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯಂ ಆಡಳಿತ ಆಗಬೇಕಾದರೆ, ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತ ಆಗಬೇಕಾದರೆ, ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತ ಆಗಬೇಕುಬುದನ್ನು ಆಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ, ತಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇಲಾಖೆಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸಗಳು ಸಿರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಂತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೂ ತಾವು ದೊಡ್ಡಮನಸಂ ಮಾಡಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ ಮಾಡಿ, ರೈತರಿಗೆ, ಬಡವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅನಂಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ಇರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಿಂದ ಸಮುದಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ ಎನ್ನು ವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಚನೆ ಮೂಡಿದರೆ ಪಂಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಾಪ್ಪಾಜಿ.—ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಗುಜರಾತ್ ಮತ್ತಿತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಈಗಿನ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಕಾರ ರೀತಿನೀತಿ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದಂದರಿಂದ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ರೀತಿಯ ಸಿಸ್ಟಂ ಇದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎರಡು ರೀತಿಯ ಸಿಸ್ಟಂ ಇದೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಈಗಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಬೇರೆ ಯಾವರೀತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

L. F. Dispensary building at Hagalawadi

- 86. SRI T. TARE GOWDA (Kallambella)—Will the Minister for Health be pleased to state:—
- (a) whether the estimate for constructing the L.F. Dispensary building at Hagalawadi, Gutbi Taluk has been sanctioned; if so, the estimated cost of the same;
- (b) whether the Government is aware that the Housing Board has agreed to construct buildings for Dictors Quarters in the village at the free site given by the village Panchayat;
- (c) the steps taken to make provision for this work in the budget of 1977-78?

SRI H. M. Chann basappa (Minister for Health) .-

(a) No,